

776.776

1

Anders Svensson
Rogberga
Tveta härad
Småland.
Född i R. 1848.

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Odins jakt.

Jag hörde Odins jakt en höstkväll. Det lät som två hundskall.
Ett finare skall hördes i luften och ett grövre längre ner. De gamle
sade, att det var Odin som var ute och red.

(17.5)

776

2.2

AndersSvensson
Rogberga
Tveta härad
Saland.
Född i R. 18481

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Noaks ark.

Går molninformationerna i norr - söder, skall det bliva regn, men
är deras riktning öster - väster, skall det bliva torka.

Anders Svensson
Rogberga
Tveta härad
Småland.
Född i R. 1848.

Upppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

Läsförhör.

b Läsförhöret gick i tur och ordning bland byns gårdar och höllos på hösten med början tidigt på förmiddagen. Först hölls uppskrivning och sedan förhör. Ungdomarna kallades fram till bordet där prästen satt. De fingo först läsa i Nya Testamentet och förhördes sedan i katekesen.

När förhöret var slut bjöds det på middag. Ungdomen var dock ej med på middagen; de fingo endast ost, bröd och dricka och gingo sedan hem.

Läsförhörskalaset varade till sena kvällen.

Anders Svensson
Rogberga
Tveta härad
Småland.
Född i R. 1848.

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Slätterkalas.

Närhöet var inbärgat höll man kalas för slätterfolket en söndagsafton. Trakteringen bestod av middag och kaffe. Till middagen hörde "slåttagröt" (risgrynsgröt) och mjölk. Till gröten rimmade man om sina kamrater, om giftermål o.dyl. Ja, ibland rimmade de, så att de blevo okontanta.

Anders Svensson
Rogberga
Tveta härad
Småland.
Född i R. 1848.

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Linet.

Linet skulle sås Karolina dagen och såddes för hand. När linet blev moget(ljusnade) ruskades det upp ~~och~~ och bands i kärvar och hängdes på stänger. När det torkat, repade man av fröknopparna medelst repor(en planka med taggar). Vid repningen satt en vid vardera sidan av repan. Linknopparna buras upp på boden för att torka och tröskades sedan med handslaga. Fröet användes till nästa års sådd.

Linet breddes till rötning på marken, fick ligga tills det rutt-
nat lagom mycket och sattes upp till torkning längs en gärdesgård.

Det kördes därefter upp till bastun för att torkas ordentligt och för att brytas. Det sattes upp på stänger längs väggarna, varv efter varv. Man eldade i ugnen under ett par dagar.

Byns karlar samlades så en afton till "bråtning". Linet bearbetades på "bråtar". På kvällen, när bråtningen var slut, blev det kalas. Trakteringen bestod av bruna bönor och köttbullar eller makaroner och kött, ostkaka, dricka och brännvin.

Tidigt följande morgon samlades kvinnorna för att skäkta linet. Detta arbete gjordes ej vid bastun utan hemma i en vagnbod eller i ladugården.

Senare på vintern häcklades linet. Avfallet som blev härvid kallades för blånor, som spunnos för att användas till grövre vävnad.

776

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

77

Anders Svensson
Rogberga
Tveta härad
Småland.
Född i R. 1848.

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

Bygge.

När taket täcktes på ett nybyggt hus, kommo grannarna med förning bestående av ostkaka till byggesgillet, på vilket arbetarna bjödos.

En tid senare skulle de, som givit förningen, bjudas på kaffe och kväll. De fingo ost, smör bröd och dricka, kött och potatis, vitergröt, samt ostkaka.

Anders Svensson
Bogberga
Tveta härad
Småland.
Född i R. 1848.

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Svinagatan i Bogla.

Före skiftet 1868 fanns det i Bogla en s.k. svinagata eller bygata d.v.s. ett gemensamt område, där alla byns svin släpptes på bete. Hela byn utefter (från nuvarande Mattssons gård till Isakssons) var längs vägens nordvästra sida en remsa inhägnad medelst gärdesgård. Här gingo svinen hela dagarna och rotade. Men när kvällen kom gingo de hem själva, ty de visste så väl var de hörde hemma.

LUNDS UNIVERSITETS 776
FOLKMINNESARKIV

9. 9

Anders Svensson
Rogberga
Tveta härad
Småland.
Född i R. 1848.

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Påskeldar.

Uppe i Klevarpsbergen vid Högstörpa kulle hade man alltid förr påskeldar och även på 3 - 4 ställen till längs ryggsåsen. Man drog ihop ris från skogen och högg enebuskar och eldade upp. Vid elden sköts med pistoler långt fram på natten för att fördriva häxorna. Man lekte en lek, som man kallade "slå ut den tredje". Den tillgick så, att alla utom en ställde sig i en ring omkring elden med ansiktet åt elden. Den som ej var med i ringen, gick runt om ringen med en näsduk. Han lät den omärkligt falla bakom någon, och gick sedan runt igen tills han

2 776
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1010
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

åter kom till den, bakom vilken han lagt näsduken. Om denne ej hade upptäckt näsduken, fick han ett kraftigt slag i ryggen med handen. Han fick sedan gå med näsduken, och den förre intog hans plats i stället.

Anders Svensson
Rogberga
Tveta härad
Småland.
Född i R. 1848.

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Lucia.

Luciaafton gick ungdomen för länge sedan omkring här i Bogla utklädda och sjungo Luciavisan. Hur den löd minnes jag ej. En flicka var utklädd till Luciabrud med utslaget hår och brinnande ljus i håret i en krona. Man hade för sed, att man skulle bjuda Luciafolket på fägning.

Anders Svensson
Rogberga
Tveta härad.
Småland.
Född i R. 1848.

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Staffansritt i Rogberga.

Torparen Isak på Nytorp har berättat för mig, att han var med på Staffansritt i ^{sin} hans ungdom. Man steg upp tidigt på morgonen och samlades några stycken. Sedan red man från gård till gård och sjöng Staffansvisan. De fingo traktering - ost, bröd och brännvin.

Anders Svensson
Rogberga
Tveta härad
Småland.
Född i R. 1848.

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Jättestenar.

Stora lösa stenblock kallade man för jättestenar. Man trodde
att jättarna hade kastat dit dem.

776

14.

14

Anders Svensson
Rogberga
Tveta härad
Småland.
Född i R. 1848.

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Hjulormar.

En gubbe som hette Börje hade sett hjulormar i bergen. De rullade
som hjul och voro så stora som vagnshjul.